

11. In quo etiã orãmus semper pro vobis : ut dignetur vos vocatiõne suã Deus noster , & impleat omnem voluntãtem bonitãtis * , & opus fidei in virtute ,
 12. ut clarificetur nomen Dõmini nostri Iesu Christi in vobis , & vos in illo secundum grãtiam Dei nostri , & Dõmini Iesu Christi.

CAPUT II.

De secundo Christi adventu agit, quem brevi futurum nonnulli falso predicabant; prius hominem peccati manifestatum iri docet. Traditiones, cum scriptas, tum etiã non scriptas, recipi oportere, monet.

† SABB. QUA T. ADVENT. EPIST. 6.
 1. Rogamus autem vos fratres per adventum Dõmini nostri Iesu Christi, & nostrã congregatiõnis in ipsum:
 2. ut non citò moveãmini à vestro sensu, neque terreãmini, neque per spiritum, neque per sermõnem, neque per epistolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dõmini.
 * Ephes. 5. 3. Ne quis vos seducat ullo modo: quoniam nisi venerit discẽsio primùm, & revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis,
 4. qui adversatur, & extollitur supra omne, quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat ostendens se tamquam sit Deus.
 5. Non retinẽtis quod cum adhuc essem apud vos, hæc dicebam vobis?
 6. Et nunc quid detineat scitis, ut reveletur in suo tempore.
 7. Nam mysterium iam operatur iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc, teneat, donec de medio fiat.
 8. Et tunc revelabitur ille iniquus, * quem Dõminus Iesus interficiet spiritu oris sui, & destruet illustratiõne adventus sui * eum:
 9. cuius est adventus secundum operationem satanã in omni virtute, & signis, & prodigiis mendacibus,
 10. & in omni seductiõne iniquitatis iis, qui pereunt: eò quod charitatem veritatis non receperunt ut salvi fierent. Ideò mittet illis Deus operationem erroris ut credant mendacio,
 11. ut iudicentur omnes, qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati.
 12. Nos autem debemus grãtias agere Deo semper pro vobis fratres dilecti à

Deo, quod elegerit vos Deus primitias in salutem in sanctificatiõne spiritus, & in fide veritatis:
 13. in qua & vocavit vos per Evangelium nostrum in acquisitionem gloriã Dõmini nostri Iesu Christi.
 14. Itaque fratres state: & tenete traditiones, quas didicistis, sive per sermõnem, sive per epistolam nostram.
 15. Ipse autem Dõminus noster Iesus Christus, & Deus & Pater noster, qui dilexit nos, & dedit consolatiõnem æternam, & spem bonam in grãtia,
 16. exhortetur corda vestra, & confirmet in omni opere, & sermõne bono.

CAPUT III.

Qui pro otio, & nimia curiositate publicum turbant ordinem, vitandi; prosera omnia iis appreciatur.

1. DE cetero fratres orate pro nobis ut sermo Dei currat, & clarificetur, sicut & apud vos:
 2. & ut liberemur ab importunis, & malis hominibus: non enim omnium est fides.
 3. Fidelis autem Deus est, qui confirmabit vos, & custodiet à malo.
 4. Confidimus autem de vobis, in Dõmino, quoniam quã precipimus, & facitis, & faciẽtis.
 5. Dõminus autem dirigat corda vestra in charitate Dei, & patientia Christi.
 6. Denunciãmus autem vobis fratres in nomine Dõmini nostri Iesu Christi, ut subtrahãtis vos ab omni fratre ambulante inordinatè, & non secundum traditionem, quam acceperunt à nobis.
 7. Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos:
 8. * neque gratis panem manducãvimus * ab aliquo, sed in labore, & in fatigatiõne, nocte & die operãntes, ne quem vestrum gravãremus.
 9. Non quasi non habuerimus potestatem, sed ut nosmetipsos formam darẽmus vobis ad imitandum nos.
 10. Nam & cum essemus apud vos, hoc denunciãbamus vobis: quoniam si quis non vult operari, nec manducet.
 11. Audivimus enim inter vos quosdam ambulare inquietè, nihil operãntes, sed curiosè agẽtes.
 12. Iis autem, qui eiusmodi sunt, denunciãmus, & obsecrãmus in Dõmino

Iesu Christo, ut cum silentio operãntes, suum panem manducent.
 * Gal. 6. 9. 13. Vos autem fratres nolite deficere benefaciẽtes.
 14. Quod si quis non obedit verbo nostro per epistolam, hunc notate, & ne commisceãmini cum illo ut confundatur:
 15. & nolite quasi inimicum existimã-

re, sed corripite ut fratrem.
 16. Ipse autem Dõminus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dõminus sit cum omnibus vobis.
 17. Salutatio, meã manu Pauli: quod est signum in omni epistola. ita scribo.
 18. Grãtia Dõmini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis. Amen.

EPISTOLA
 B. PAULI APOSTOLI
 AD TIMOTHEUM PRIMA.

DUã Pauli ad Timotheum Epistola, & una ad Titum, argumento similes sunt. Instruunt enim Episcopum, & precipuas tanti muneris partes explicant, quamquam id uberius prima ad Timotheum præstat, quem Apostolus Epheso discedens præfecerat. Verum autem antequam Paulus primùm Romam venisset, an postea, variant sententia. Sed ex eis quã in Prolegomenis stabilita sunt, apparet nonnisi cum vinculis laxatus Paulus Orientem iterum peragravit, Timotheum Ephesi Episcopum constitutum. Ex quo sit verisimile digressum Epheso Paulum cum Philippo ex promisso venisset, inde hanc ad Timotheum dedisse; anno, ut opinamur, ærã quam sequimur 66. post Christi mortem 33. & ab eo tempore quo Timotheus adhuc penè puer, testis fuerat persecutionum quas Apostolus Lysiris passus est (2. Timoth. 3. 11. cum Act. 14.) annos 23. Ut circiter annorum 30. esse tum potuerit, cum à Paulo Episcopus est ordinatus.

CAPUT PRIMUM.

Quã sint muneris Episcopalis; ut quæstiones inutiles, & genealogias infinitas, quibus Iudæi indulgent, omnino vitet Episcopus. Finis legis est charitas.

1. **P**AULUS Apostolus Iesu Christi secundum imperium Dei Salvatoris nostri, & Christi Iesu spei nostræ:
 2. * Timotheo dilecto filio in fide. Grãtia, misericordia, & pax à Deo Patre, & Christo Iesu Dõmino nostro.
 3. Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi cum irem in Macedoniam, ut denunciãres quibusdam ne aliter docerent,
 4. neque * intenderent fabulis, & genealogiis interminatis: quã quæstiones præstant magis quã ædificatiõnem Dei, quã est in fide.
 5. Finis autem præcepti est charitas de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta.
 6. A quibus quidam aberrãntes, conversi sunt in vaniloquium,

7. volentes esse legis doctores, non intelligentes neque quã loquuntur, neque de quibus affirmant.
 8. * Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legitime utatur:
 9. sciens hoc quia lex iusto non est posita, sed iniustis, & non subditis, impiis, & peccatoribus, sceleratis, & contaminatis, parricidis, & matricidis, homicidis,
 10. fornicariis, masculorum concubitoribus, plagiariis, mendacibus, & periuris, & si quid aliud sanã doctrinã adversatur,
 11. quã est secundum Evangelium gloriã beati Dei, quod creditum est mihi.
 12. Grãtias ago ei, qui me confortavit Christo Iesu Dõmino nostro, quia fidèlem me existimavit, ponens in ministerio:
 13. qui prius blasphemus fui, & persecutor, & contumeliosus: sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.
 14. Superabundavit autem grãtia Dõmini nostri cum fide, & dilectiõne, quã est in Christo Iesu.
 15. Fidelis sermo, & omni acceptiõne dignus: * quod Christus Iesus venit in hunc

* Isai. 11.

* Ephes. 5.

* Gal. 6. 9.

* Rom. 7.

* Act. 16.

* Infr. 4. 7.

* Math. 9.

Ephes. 6. 19. Coloss. 4. 3.

* Act. 20. 34. 1. Cor. 4. 12. 1. Thess. 2. 9.

* Marc. 2. 17.

hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum:

16. Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo ostenderet Christus Iesus omnem patientiam ad informationem eorum, qui credituri sunt illi, in vitam aeternam.

17. Regi autem saeculorum immortalis, invisibili, soli Deo honor, & gloria in saecula saeculorum. Amen.

18. Hoc praecipit commendo tibi fili Timothee, secundum praecedentes in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam,

19. habens fidem, & bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt:

20. ex quibus est Hymenaeus, & Alexander: quos tradidi satanae, ut discant non blasphemare.

CAPUT II.

Præcipit Timotheo ut fiant obsecrationes pro Regibus & Magistratibus; imò, ut orationes fundantur pro omnibus hominibus: vult enim Deus omnes homines salvos fieri.

1. **O**bscero igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus:

2. pro regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus in omni pietate, & castitate.

3. hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo,

4. qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.

5. Unus enim Deus, unus & mediator Dei & hominum homo Christus Iesus:

6. qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus, testimonium temporibus suis:

7. in quo positus sum ego prædicator, & Apostolus (veritatem dico, non mentior) doctor Gentium in fide, & veritate.

8. Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira, & disceptatione.

* 1. Petr. 3. 3. Κοσμίω i. honesto, modeste.

9. * Similiter & mulieres in habitu ornato, cum verecundia, & sobrietate ornantes se, & non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa:

10. sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona.

11. Mulier in silentio discat cum omni subiectione.

12. * Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum: sed esse in silentio.

13. * Adam enim primus formatus est: deinde Heva.

14. * & Adam non est seductus: mulier autem seducta in pravicatione fuit.

15. Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserit in fide, & dilectione, & sanctificatione cum sobrietate:

CAPUT III.

Quae sint Episcopi, & Diaconi doctores, quae conditiones: Ecclesia est columna & firmamentum veritatis.

1. **F**idelis sermo: Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat.

2. * Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrius, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem,

3. non vinolentum, non percussorem, sed modestum: non litigiosum, non cupidum, sed

4. suae domui bene praepositum: filios habentem subditos cum omni castitate.

5. Si quis autem domui suae praesse nescit, quomodo Ecclesiae Dei diligentiam habebit?

6. Non neophytum: ne in superbiam elatus, in iudicium incidat diaboli.

7. Oportet autem illum & testimonium habere bonum ab iis, qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, & in laqueum diaboli.

8. Diaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes:

9. habentes mysterium fidei in conscientia pura.

10. Et hi autem probentur primum: & sic ministrent, nullum crimen habentes.

11. Mulieres similiter pudicas, non detrahentes, sobrias, fideles in omnibus.

12. Diaconi sint unius uxoris viri: qui filiis suis bene praesint, & suis domibus.

13. Qui enim bene ministraverint, gradum bonum sibi acquirunt, & multam fiduciam in fide, quae est in Christo Iesu.

14. Haec tibi scribo, sperans me ad te venire cito.

15. si autem tardavero, ut scias quomodo oporteat te in domo Dei conversari, quae est Ecclesia Dei vivi, columna & firmamentum veritatis.

16. Et

16. Et manifeste magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, iustificatum est in spiritu, apparuit angelis, praedicatum est Gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria.

CAPUT IV.

Futuras praedicit haereses circa coniugium & ciborum delictum, corporali exercitationi, pietatis exercitationem antepōnit; ac demum monet Episcopum ut aliis sit exemplo; ut gratiam suae ordinationis non negligat.

1. **S**piritus autem manifeste dicit, quia * in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris, & doctrinis demoniorum,

2. in hypocrisis loquentium mendacium, & cauteriatam habentium suam conscientiam,

3. prohibentium nubere, abstinere a cibis, quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus, & iis, qui cognoverunt veritatem.

4. Quia omnis creatura Dei bona est, & nihil rejiciendum quod cum gratiarum actione percipitur:

5. sanctificatur enim per verbum Dei, & orationem.

6. Haec proponens fratribus, bonus eris minister Christi Iesu nutritus verbis fidei, & bonae doctrinae, quam affectus es.

7. * Ineptas autem, & aniles fabulas devota: exerce autem te ipsum ad pietatem.

8. Nam corporalis exercitatio, ad modicum utilis est: pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens vitae, quae nunc est, & futurae.

9. Fidelis sermo, & omni acceptio dignus.

10. In hoc enim laboramus, & maledicimur, quia speramus in Deum vivum, qui est Salvator omnium hominum, maxime fidelium.

11. Praeceptum haec, & doce.

12. Nemo adolescentiam tuam contemnat: sed exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in charitate, in fide, in castitate.

13. Dum venio, attende lectioni, exhortationi, & doctrinae.

14. Noli negligere gratiam, quae in te est, quae data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterij.

15. Haec meditare, in his esto: ut pro-

fectus tuus manifestus sit omnibus.

16. Attende tibi, & doctrina: insta in illis. Hoc enim faciens, & te ipsum salvum facies, & eos, qui te audiunt.

CAPUT V.

Quomodo Episcopus se gerere debeat erga seniores, iuvenes, viduas, virgines: peccantes increpet; non facile manus imponat.

1. **S**eniores ne increpaveris, sed obsecra ut patrem: iuvenes, ut fratres:

2. anus, ut matres: iuvenulas, ut sorores in omni castitate:

3. Viduas honora, quae verè viduae sunt.

4. Si qua autem vidua filios, aut nepotes habet: discat primum domum suam regere, & mutuam vicem reddere parentibus: hoc enim acceptum est coram Deo.

5. Quae autem verè vidua est, & desolata, speret in Deum, & instet obsecrationibus, & orationibus nocte ac die.

6. Nam quae in deliciis est, vivens mortua est.

7. Et hoc praecipe ut irreprehensibiles sint.

8. Si quis autem suorum, & maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior.

9. Vidua eligatur non minus sexaginta annorum, quae fuerit unius viri uxor,

10. in operibus bonis testimonium habens, si filios educavit, si hospitio recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem patientibus subministravit, si omne opus bonum subsecuta est.

11. Adolescentiores autem viduas devota: Cum enim luxuriatae fuerint in Christo, nubere volunt:

12. habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt.

13. simul autem & otiosae discunt circumire domos: non solum otiosae, sed & verbosae, & curiosae, loquentes quae non oportet.

14. Volo ergo iuniores nubere, filios procreare, matresfamilias esse, nullam occasionem dare adversario maledicti gratia.

15. Iam enim quaedam conversae sunt retrò satanam.

16. Si quis fidelis habet viduas, subministret illis, & non gravetur Ecclesia: ut iis, quae verè viduae sunt, sufficiat.

17. Qui

PRO
NEC VIR-
GIN. NEC
MART.